

การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ
การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

สร้อยทิพย์ คำดี

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ
การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

PARTICIPATION AND SUPPORT PROCESS MANAGEMENT ADMINISTRATION DEMING
CYCLE OF THE CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION THOENG DISTRICT CHIANG RAI PROVINCE

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ
การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ของ สร้อยทิพย์ คำดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ธารารัตน์ มาลัยเถาว์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	สร้อยทิพย์ คำดี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ธารารัตน์ มาลัยเถาว์
คำสำคัญ	การมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุน, การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศึกษาปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะในการ บริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายก อบต. รองนายก อบต.) ผู้บริหาร (ปลัด รองปลัด) ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended question) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาราย ข้อพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงดำเนินงานอย่างเหมาะสม (Action) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) และน้อยที่สุดคือด้านการตรวจสอบ (Check) 2) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงาน วงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่พบ มากที่สุดอยู่ในด้านการปรับปรุงดำเนินงานอย่างเหมาะสม (Action) รองลงมาคือด้านการวางแผน (Plan) ด้านการ ปฏิบัติตามแผน (Do) และด้านการตรวจสอบ (Check)

Title: PARTICIPATION AND SUPPORT PROCESS MANAGEMENT ADMINISTRATION DEMING CYCLE OF THE CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION THOENG DISTRICT CHIANG RAI PROVINCE

Author: Soytip Khamdee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Dr. Thararat Malaitao

Keyword Participation and support, Management administration Demming cycle

ABSTRACT

The Status Quo and expected condition for study the level of participation and support process management, administration Deming cycle and Study the problems and suggestions for management. The participation and support process management, administration Deming cycle. The Child Development Center Under the local government, entertainment district, Chiang Rai Province The population of the sample used in the study is the administrators of the local government organization, administrators, director of the education division Head of Child Development Center, Teacher, Chairman of the Executive Committee, Child Development Center Of the Child Development Center Under the local administrative organization, Thoeng District, Chiang Rai Province, The population of this research was 140. Tools used in this research is a 5 level rating scale questionnaire and open-ended questionnaires. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The study indicated that (1) Participation and support process management administration Deming cycle of the child development centers under the local administrative organization, Thoeng District, Chiang Rai Province, At the highest level, the item was found the highest is the planning (Plan), followed by the upgrade. Around cook operation properly (Action) the execution (Do) and the least is the check (Check) 2) problems and suggestions in solving problems Find the participation and support management by process management Demming cycle of child development center in the context. Work of the respondents indicated that the found problems and suggestions, the most common is the improved operation properly (Action). The planning (Plan) the execution (Do) and monitoring (Check)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาจากดร.ธารรัตน์ มาลัยเถาว์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไข ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย และ ชื่นชอบพร้อมต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ในทุกขั้นตอน ตลอดจนให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ตำแหน่ง อาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา นายทรงกลด ว่างเสมอ ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต้า และ นายจรรูวัตร กลิ่นอยู่ ตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลหางว ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตรวจสอบ ความถูกต้อง และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การ ศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกอง การศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ตลอดจนประธานบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนให้ความร่วมมือใน การตอบแบบสอบถามและจัดเก็บข้อมูล ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อบุพการี ครอบครัว เพื่อนร่วมห้องเรียนที่ให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา คุณค่าและ คุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนทุกท่านที่สนับสนุนและ ให้กำลังใจมาโดยตลอดเป็นอย่างดี

สร้อยทิพย์ คำดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม	8
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ	11
มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	17
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอบึง จังหวัด	
เชียงราย.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
กรอบแนวคิดการวิจัย	29

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากร.....	30
เครื่องมือการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ	38
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
บทที่ 5 บทสรุป.....	49
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	57
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	63
ภาคผนวก ข วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ	70
ประวัติผู้วิจัย	73

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	31
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 140).....	36
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการวางแผน (Plan)	38
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)	40
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการตรวจสอบ (Check) ..	42
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการ บริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่าง เหมาะสม (Action)	44
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการ บริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม	46

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการทำวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน.....29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานที่ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู เด็กชายและเด็กหญิง อายุ 2 – 5 ปี อย่างถูกวิธีและมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา และเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนในทุกด้าน

ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2559 ในมาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อเป็นการระดมความร่วมมือทั้งทรัพยากรและการลงทุนทางสังคม ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกระบวนการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน ของสังคมภายใต้ทักษะการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและ หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน มีด้านย่อย ๆ ดังนี้ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านบุคลากร 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 6) ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 7) การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน

องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษา (มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559)

ทั้งนี้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการที่จะบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยมีกระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาและสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน โดยมีคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเป็นผู้แทนชุมชนทั้งยังมี ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการร่วมกัน ดังนั้นเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงจำเป็นต้องมีเทคนิคกระบวนการในการบริหารเพื่อให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการใช้กระบวนการ การบริหารงาน วงจรเดมมิง (Demming cycle) หรือวงจร PDCA ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน โดยเริ่มจาก (P)การวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกันของทุกฝ่ายในการดำเนินการในด้านต่าง ๆ (D) มีการปฏิบัติตามแผนที่ตั้งไว้ โดยมีการปฏิบัติหรือส่งเสริมสนับสนุนให้การปฏิบัตินั้นประสบผลสำเร็จ (C) จากนั้นทำการตรวจสอบว่าดำเนินการไปแล้วมีข้อดี ข้อเสียหรือข้อผิดพลาดประการใดที่จำเป็นต้องแก้ไขหรือไม่ (A) หากมีข้อผิดพลาดต้องดำเนินการวางแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้จะมีรูปแบบเป็นวงจรที่วนต่อกันโดยไม่สิ้นสุด ทั้งนี้กรมวิชาการ อธิบายถึงวงจรคุณภาพกับการบริหารจัดการสถานศึกษา ว่าเป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งนิยมนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่แสดงการทำงานที่สมบูรณ์เป็นระบบ โดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานของสถานศึกษา แล้ววางแผน (P) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด จากนั้นจึงดำเนินการตามแผน (D) ในขณะที่ดำเนินการก็ทำการตรวจสอบ (C) ว่าดำเนินการไปแล้ว จะนำไปสู่เป้าหมายหรือไม่เพียงใด แล้วนำผลการตรวจสอบมาใช้แก้ไขปรับปรุง (A) เพื่อวางแผน ดำเนินงานให้ดีขึ้นต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องทำให้เป็นวงจรตลอดเวลา (กรมวิชาการ, 2545 :หน้า 20)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านมา พบว่ายังมีปัญหาหลาย ประการ เช่น ไม่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และ ข้อจำกัดอื่น ๆ ในด้านการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม ตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่ง ไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้เด็กมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้า รวมถึงเซาว์ปัญญาที่มีแนวโน้มลดลงอย่าง ต่อเนื่องโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่อยู่ในชนบท จากผลสำรวจ ประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ไทยหลายครั้งที่ผ่านมารูปได้ว่าประมาณ 1 ใน 5 ของเด็กในช่วงอายุ 3-5 ปีแรก จะมีระดับ พัฒนาการที่สงสัยล่าช้า หรือค่อนข้างล่าช้า มีระดับสติปัญญาต่ำ กว่าเกณฑ์ ซึ่งการที่จะ พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่ดีจึงจำเป็นต้องมีการร่วมมือกันจากหลายฝ่ายในการแก้ไขปัญหา (มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ. 2551)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดย ผู้วิจัยสนใจศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและ ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยผ่านกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง เพื่อให้การ ดำเนินการ เป็นตามมาตรฐานการดำเนินงาน มาตรฐานด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริม สนับสนุนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การ บริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับใดบ้าง
2. ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตาม กระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นอย่างไรและมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 220 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ตามมาตรฐานการดำเนินงาน มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนตามกระบวนการ การบริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 26 แห่ง และเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 12 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงาน “วงจรเดมมิง” (Demming cycle) หมายถึง วงจรการของกระบวนการ การบริหารงานที่นำมาใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนซึ่งโครงสร้างของการบริหารงาน “วงจรเดมมิง” (Demming cycle) หรือ PDCA ประกอบด้วย 1. Plan คือ การวางแผน 2. Do คือ การปฏิบัติตามแผน 3. Check คือ การตรวจสอบ 4. Action คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน มาตรฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

มาตรฐานดำเนินงาน มาตรฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การมีส่วนร่วมและ ส่งเสริมสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อเป็นการระดมความร่วมมือ ทั้งทรัพยากรและการลงทุนทางสังคมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมความพร้อมของเด็กเล็กในการเข้ารับการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมจนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานดำเนินงาน มาตรฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน แบ่งเป็น 7 ด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการและ กิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ การประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากร ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การร่วมพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกอาคาร รวมถึงการเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สิน ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านงบประมาณ หมายถึง การร่วมระดมทรัพยากรและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงพิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและ พัฒนาศูนย์ฯตามหลัก วิชาการและแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านบุคลากร หมายถึง การให้คำปรึกษาแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ทุกภาคส่วนมี ส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง ส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และทุกภาคส่วนมี ส่วนร่วมการจัดการกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมปฐมนิเทศ ประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้าน และจัดทำสารสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ฯกับผู้ปกครอง

การให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดู การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น แหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ครอบครัวและท้องถิ่น ดังนี้ 1)ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ 3)ด้านวิชาการ สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ 4)ด้านการเผยแพร่ความรู้ ให้กับชุมชน 5)ด้านการให้บริการสาธารณะ

การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของ สังคม หมายถึง 1)การสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่าง ๆ 2)บริจาค เงินสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ 3)ให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชน หรือจากเจ้าหน้าที่จาก หน่วยงานต่าง ๆ 4)ให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน 5)ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย หมายถึง สถานที่ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กชายและหญิง อายุ 2 – 5 ปี อย่างถูกวิธีและมีการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มี ฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา และเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ ในความดูแลรับผิดชอบของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 26 แห่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู สามารถนำข้อมูลผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการมาตรฐานด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนได้
2. ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองการศึกษา นักวิชาการศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ และประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาโดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ
3. มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม คำว่า การมีส่วนร่วม มีนักวิจัยและผู้ศึกษาได้ให้แนวคิดและทฤษฎีในหลาย ๆ มุมมอง ดังนี้

องค์การสหประชาชาติ (United Nation, 1975) (อ้างใน ทรงศักดิ์ มีชัย, 2544) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนา โดยมีการเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ คือ ในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น และในการปฏิบัติตามแผนหรือโครงการต่าง ๆ โดยความสมัครใจ

รุจี จารุภาชน (2540) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือ ในการที่จะทำให้งานลุล่วงไปได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลในกลุ่มว่ามีความสามารถที่จะช่วยกัน ทำงานมากน้อยเพียงใด ถ้าหากทุกคนต่างยอมรับจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ของกลุ่มแล้วการทำงาน ของ กลุ่มก็จะประสบผลสำเร็จได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้น กลุ่มต่าง ๆ จะมีความร่วมมือ แตกต่างกันไปไม่ว่า กลุ่มนั้น ๆ จะแก้ปัญหาทางกาย ๆ หรือแก้ปัญหาสลับซับซ้อนก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดทุกคนต้องร่วมมือกันและยอมรับในจุดหมายของงานนั้น

สมัยศ นาวีการ (2545) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการให้ ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขัน ของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาให้กับผู้บังคับบัญชาของ พวกเขาและประการสุดท้าย การบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วน เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงสัมผัสปัญหาหรือ แสดงความห่วงใย

การมีส่วนร่วมของชุมชน

การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับ การศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งมีผลทำให้การปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงาน บรรลุผลหรือไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ซึ่ง “การมีส่วนร่วม” ได้มีนักวิชาการ หรือนักปฏิบัติให้แนวคิดไว้ ดังนี้

อรพินท์ สพิชคชัย (2551) กล่าวถึง ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่นำประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการหาวิธีการแก้ไข ปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน ร่วมกันหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ในทางสันติเป็น แนวทางในการแก้ไขปัญหาลังคมที่ยุ่ยากซับซ้อนที่ยอมรับหรือเป็นฉันทามติของประชาสังคม เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดย นำเอาความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมาเป็น องค์กรประกอบในการตัดสินใจ และกำหนดแนวทาง หรือนโยบายสาธารณะที่ภาครัฐจะ ดำเนินการ

ทศพล กฤตยพิสิฐ (2538) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมที่เน้นในรูป กลุ่ม/ องค์กรหรือชุมชนไว้ว่า หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มหรือชุมชน มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง แล้วมีการแสดงให้เห็นถึงความต้องการ ร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของตน จนมาสู่การตัดสินใจกระทำการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ มีความร่วมมือและรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็น ประโยชน์ต่อสังคม โดยในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินการกิจกรรมนั้น ๆ มีกลุ่มหรือองค์กร ชุมชนรองรับ ประชาชนที่เข้าร่วมมีการพัฒนาภูมิปัญญา และรับรู้สามารถคิด วิเคราะห์และ ตัดสินใจเพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ประชาชน หรือชุมชนได้พัฒนาขีด ความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรเพื่อประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิตเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม

ลักษณะการมีส่วนร่วม

จินตนา ทองรอด (2529) ได้กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ จะเข้าร่วมในลักษณะของการใช้แรงงาน การร่วม ออกเงินมากกว่าการแสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะในเรื่องที่เป็นประโยชน์

กระบวนการการมีส่วนร่วม โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977) ได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ซึ่งคือการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกในด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ หรือกำหนดระบบของโครงการเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ในการที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหา

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) คือการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการที่เป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ได้ปรากฏ

3. การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits)

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) คือ การมีส่วนร่วมการวัดผลและวิเคราะห์ผลในการดำเนินงาน เป็นการค้นหาข้อดี ข้อบกพร่องและข้อเสีย เพื่อที่จะหาแนวทางในการแก้ไข การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ในการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จะเป็นการประเมินผลของงบประมาณที่ได้จัดสรรนั้นนำไปใช้อย่างไร แต่ในบางกรณีแม้แต่เจ้าหน้าที่เองยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของพลังงานด้านความคิดของมวลชน ที่จะทำให้โครงการพัฒนาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม คือ กระบวนการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้บุคคล องค์กร หรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมสมทบทรัพยากร และรับผลประโยชน์ มีการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความร่วมมือ ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงานร่วมในผลประโยชน์ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้สมาชิกมีความตั้งใจและมีความเข้าใจในสถานการณ์ของตนเองที่จะอุทิศตนให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546) กล่าวว่า การบริหารจัดการ (Management administration) การบริหาร การพัฒนา (Development Administration) การบริหารการบริการ (Service Administration) ใน แต่ละคำนั้น มีความหมายที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน อย่างเห็นได้ชัดอย่างน้อย 3 ส่วน คือ 1) ล้วนแต่เป็นแนวทางหรือวิธีการในการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐนั้นนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ 2) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Evaluating) และ 3) มีจุดหมาย ปลายทางคือการพัฒนาประเทศให้ไปในทิศทางที่จะสามารถทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงเพิ่มมากขึ้น สำหรับส่วนที่ แตกต่างกันก็คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการบริหารจัดการ ของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทนการลดขั้นตอนและการ ลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการ พัฒนานโยบาย แผน แผนงาน โครงการ (Policy, Plan, Program, Project) หรือกิจกรรมของ หน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการบริหารอำนวยความสะดวกและการ ให้บริการแก่ประชาชน

สมคิด บางโม (2538) กล่าวว่า การจัดการหรือการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ จำเป็นต้องมี ทรัพยากรเป็นปัจจัยพื้นฐานทางจัดการ ปัจจัยสำคัญของการจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Manage) ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัย การบริหารทั้ง 4 ประการนี้ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการ ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัย

ประชุม รอดประเสริฐ (2546) การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานชนิดหนึ่ง ที่ เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันในปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุถึงความสำเร็จหรือ ตามเป้าหมายที่บุคคลเหล่านั้นต้องการความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยกระบวนการใน การบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญหลายหลักการด้วยกัน คือ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) และได้ให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การดำเนินการในการรวบรวมแนวคิดและข้อมูล ต่าง ๆ เพื่อการจัดทำหรือร่างโครงการขึ้นและใช้กรอบร่างโครงการนี้เป็นกรอบในการ

ปฏิบัติงานในลักษณะที่ว่าจะทำอะไร ทำไปทำไม เกี่ยวข้องกับผู้ใด จะต้องจัดทำสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นอย่างไร จึงจะทำให้การดำเนินงานหรือการบริหารโครงการเป็นไปด้วยดีและบรรลุเป้าหมายโครงการ

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การจัดรูปแบบในการบริหารโครงการ รวมทั้งการจัดคนให้เข้า กับงานด้วย โดยจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดทำหน้าที่รับผิดชอบอะไรประกอบด้วย บุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวนเท่าใด เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ควรมีอะไรบ้าง การจัดหน่วยงานเป็นขั้นตอนที่แสดงขอบข่ายงานระยะเวลาที่ต้องกระทำ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นและกลไกในการปฏิบัติงานที่จะนำไปซึ่งประสิทธิภาพของงานหรือโครงการจัดหน่วยงาน

3. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการให้บุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงานทราบว่ามีขอบเขตในการปฏิบัติภารกิจ มากน้อยเพียงใด มีกิจกรรมใดบ้างที่จะต้องกระทำ และอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของผู้ใด หรือหน่วยใด หากมีปัญหาอุปสรรคหรือมีเรื่องที่ต้องการแก้ปัญหาและการตัดสินใจบุคคลใดหรือ หน่วยงานใดเป็นผู้กระทำหน้าที่นั้น นอกเหนือจากนี้ การอำนวยการยังครอบคลุมไปถึงการกำหนด รายละเอียด และการอนุมัติเบิกจ่ายทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานโครงการ ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การอำนวยการเป็นกระบวนการที่เน้นการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการบริหารโครงการ ด้วย

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการและการควบคุม ควรหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดความสำเร็จของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การควบคุมยังรวมไปถึงการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการไปในตัวด้วย

บาร์นาร์ด (Barnard, 2009) กล่าวว่า การบริหาร เป็นการทำงานของคณะบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่รวมกันปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

คาร์ลิส (Carlisle, 1976) การบริหาร เป็นเรื่องของการใช้ ทรัพยากรขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งเป็นกระบวนการผสมผสานงานเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยสรุปไว้เป็นประเด็นสำคัญคือ

1. การบริหารเป็นกระบวนการ
2. การบริหารเป็นเรื่องของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน

3. การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ได้รับผลลัพธ์ที่ต้องการและมีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

4. การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีการใช้ทรัพยากรที่ประหยัด

5. การบริหารทำให้มุ่งเน้นไปที่กิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย

กระบวนการบริหาร

ลูเธอร์ กุลิค และลินดอลล์ เออร์วิก (Gulick Luther and Urwick, 1939) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารนั้นประกอบด้วย ขั้นตอนทั้งหมด 7 ประการ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCORB Model” ซึ่งสามารถอธิบายความหมาย ดังนี้

1. Planning คือ การวางแผน โดยเป็นการคาดเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) เพื่อจะทำให้แผนงานที่ได้กำหนดไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ทางวิชาการและวิจารณ์ญาณเพื่อวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการอย่างถูกต้องและมีเหตุผล เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

2. Organizing คือ การจัดส่วนราชการหรือองค์การรวมไปถึงการปฏิบัติงานหรือองค์การจัดการ ซึ่งการจัดแบ่งส่วนงานนี้จะต้องพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of Work) ออกเป็นกรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดไปตามลักษณะเฉพาะอย่างของงาน (Specialization) อาจจะมีการพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุม (Span of control) หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน การศึกษาเรื่อง การจัดการนี้ยังได้ศึกษาถึงการแก้ไขปัญหา อุปสรรคข้อขัดข้อง ตลอดจนการปรับปรุงองค์การบริหาร (Administrative Reorganization) ให้ดีขึ้นด้วย

3. Staffing คือ การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่เพื่อให้มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ รวมไปถึงเป็นการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อได้บุคคลที่มีความรู้และความสามารถมาปฏิบัติงานตามความเหมาะสม (Competency for Competent Job) รวมถึงการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานของคนงาน

4. Directing คือ การอำนวยการ รวมทั้งการควบคุมและนิเทศงานตลอดไปจนคิดปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) และการจูงใจ (Motivation) รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making) เป็นหลักการสำคัญของการบริหาร และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน เพราะการอำนวยการที่ดีจะต้องมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของการตัดสินใจ

5. Coordinating คือ ความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ในระดับงานของตนเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

6. Reporting คือ การรายงานผลการปฏิบัติงานรวมถึงการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วยการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มาก การรายงานโดยทั่วไปหมายถึงวิธีการของสถาบัน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามความสำคัญของรายงานนั้นต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

7. Budgeting คือ งบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณโดยทั่วไปมีการดำเนินหมุนเวียนคล้ายคลึงกันอย่างที่เรียกว่า วงจรงบประมาณ (Budget Cycle) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 7.1 การเตรียมขออนุมัติงบประมาณ
- 7.2 การพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 7.3 การใช้จ่ายงบประมาณ
- 7.4 การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

ไวฮ์ริช และคูนซ์ (Wehrich & Koontz, 1993) กล่าวว่า กระบวนการบริหารมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนากลยุทธ์ในการวางแผน โดยจำแนกแผนออกเป็นโครงการกำหนดงบประมาณและแนวทาง ปฏิบัติ ตลอดจนการตั้งตัวปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ กล่าวโดยสรุป ก็คือ เป็นการเตรียมการขั้นแรกในการที่จะปฏิบัติงานนั่นเอง

2. การจัดองค์การ (Organizing) เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างขององค์การ การสร้างขอบเขตของงานและความสัมพันธ์ของงานต่าง ๆ การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการในตำแหน่งนั้น ๆ การดำเนินงานขั้นนี้เป็นการจัดงานให้ประสานสอดคล้องให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเลือกสรรปฐมนิเทศ การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ มีความรู้เหมาะสมกับ ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่ซึ่งอาจสรุปกระบวนการขั้นนี้ได้ว่าเป็นการเลือกสรร บุคคล เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งที่กำหนดไว้

4. การอำนวยการและภาวะผู้นำ (Directing and Leadership) การบริหารขั้นนี้ เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจมอบหมายหน้าที่การงาน การจูงใจ การประสานงาน การจัดให้ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางสร้างสรรค์ ความ เจริญก้าวหน้าแก่องค์การเป็นการดำเนินการเพื่อให้ภารกิจบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การควบคุมกำกับ (Controlling) ในการควบคุมงานนั้น จะต้องระบุรายงานพัฒนา มาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลงาน ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ทั้งนี้ เพื่อให้งานดำเนินไป โดยถูกต้อง ความมุ่งหมายของการควบคุมงาน คือ การให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหากไม่บรรลุวัตถุประสงค์ก็จะได้รับทราบปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

ธงชัย สันติวงษ์ (2536) กล่าวถึงหน้าที่ในการบริหารที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีทางที่จะปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้า (Predetermine Course of Action) ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภารกิจหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ องค์การที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การคัดเลือกบรรจุคนเข้าทำงานและ การธำรงรักษาให้มีคนงานที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การ

4. การสั่งการ (Directing) หมายถึง ความพยายามที่จะทำให้การกระทำต่าง ๆ ของ ทุกฝ่ายภายในองค์การเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การบังคับหรือการกำกับให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามแผน

วอลเตอร์ เอ ชิวฮาร์ท (Walter A. Shewart (1980) วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA คือ วงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดย วอลเตอร์ เอ ชิวฮาร์ท (Walter A. Shewart) ผู้ บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้น เมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็น เครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และ ช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเองจนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันใน

อีกชื่อว่า “วงจรเดมมิ่ง” ต่อมาพบว่า แนวคิดในการใช้วงจร PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำคือ

P : Plan = วางแผน

D : DO = ปฏิบัติตามแผน

C : Check = ตรวจสอบ / ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์

A : Action = ปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน

1. การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ เนื่องจากการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนในวงจรเดมมิ่งเป็นการหาองค์ประกอบของปัญหา โดยวิธีการระดมความคิด การหาสาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีดำเนินการ การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และประเมินผลในขั้นตอนนี้มีการดำเนินการดังนี้

1.1 ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด ในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน เพื่อที่จะ ร่วมกันทำการศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบการดำเนินงานหรือหาสาเหตุของปัญหา เพื่อใช้ในการปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งควรจะวางแผนและดำเนินการ เก็บข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบเข้าใจง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน เช่น ตารางตรวจสอบ แผนภูมิ แผนภาพ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

1.3 อธิบายปัญหาและกำหนดทางเลือก วิเคราะห์ปัญหา เพื่อใช้กำหนดสาเหตุของความบกพร่อง ตลอดจนแสดงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนิยมใช้วิธีการเขียนและวิเคราะห์แผนภูมิหรือ แผนภาพ เช่น แผนภูมิแกงปลา แผนภูมิพาเรโต และแผนภูมิการควบคุม เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกทุกคนในที่ทีมงานคุณภาพเกิดความเข้าใจในสาเหตุและปัญหาอย่างชัดเจนแล้ว ร่วมกันระดมความคิด (Brainstorm) ในการแก้ปัญหา โดยสร้างทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ ในการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อมาทำการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุดมาดำเนินงาน

1.4 เลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการดำเนินงาน โดยร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์ทางเลือกต่าง ๆ ผ่านการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อ ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงานให้สามารถ

บรรลุตามเป้าหมายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะต้องทำวิจัยและหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือ กำหนดทางเลือกใหม่ที่มีความ น่าจะเป็นในการแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิม

2. การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตารางการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนนั้น ๆ ความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนนั้น ในขั้นตอนนี้ขณะที่ลงมือปฏิบัติจะมีการตรวจสอบไปด้วยหากไม่เป็นไปตามแผนอาจจะต้องมีการปรับแผนใหม่และเมื่อ แผนนั้นใช้งานได้อีกนำไปใช้เป็นแผนและถือปฏิบัติต่อไป

3. การตรวจสอบ (Check: C) หมายถึง การตรวจสอบดูว่าเมื่อปฏิบัติงานตามแผน หรือการแก้ปัญหาตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่มตั้งใจหรือไม่ การไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผน ความไม่เหมาะสมของแผน การเลือกใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

4. การดำเนินการให้เหมาะสม (Action : A) หมายถึง การกระทำภายหลังที่กระบวนการ 3 ขั้นตอนตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นกรนำเอาผลจากขั้นการ ตรวจสอบ (C) มาดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

การทำปฏิบัติตามวงจร PDCA อย่างตั้งใจและถูกต้องจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน เมื่อหมุนวงจร PDCA จะทำให้เกิดการปรับปรุงและทำให้ระดับของผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กร การบริหารจัดการที่มีคุณภาพนั้นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการ มีขั้นตอนมีระบบที่ชัดเจน เช่น การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบและการประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, (2559) ได้จัดทำขึ้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ปรับปรุงเนื้อหาหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเพื่อรองรับนวัตกรรมต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและท้องถิ่นอำเภอใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบมีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยภายในท้องถิ่นมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อที่จะนำไปเป็นแนวทางเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยได้แบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  2. มาตรฐาน ด้านบุคลากร
  3. มาตรฐาน ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
  4. มาตรฐาน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
  5. มาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน
  6. มาตรฐาน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานโดยในด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล

1. ด้านการบริหารงาน ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การให้บริการการอบรมเลี้ยงดู และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การบริหารงบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. การบริหารงานบุคคล
กรณีที่เป็นพนักงานจ้าง

- 3.1 การสรรหา/เลือกสรรและการปรับสภาพ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคล เพื่อเป็นพนักงานจ้างเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่น กำหนดโดยให้ยึดคณะกรรมการดำเนินการสรรหา/เลือกสรรและการปรับสถานภาพ

3.2 การคัดเลือกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

3.3 การกำหนดค่าตอบแทนสิทธิสวัสดิการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดค่าตอบแทนสิทธิและสวัสดิการของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กให้เป็นไปตามที่ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานท้องถิ่น และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรวมถึงหนังสือสั่งการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่น เรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้างหนังสือกระทรวงมหาดไทยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5 การพัฒนาบุคลากร

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการปฐมนิเทศหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ รวมถึงให้มีการอบรมและศึกษาดูงาน การนิเทศติดตามการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษาแก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และพนักงานจ้างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และฐานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

4. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทั้งหมด 2 ประเภท ดังนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งขึ้นเอง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชนสำนักงาน การประถมศึกษาแห่งชาติและกรมการศาสนา

4.2 การบริหารจัดการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการดำเนินการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนจากกรมการศาสนาให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาในศาสนสถาน

มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรงและพนักงานจ้าง หรือที่จะปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ จะต้องมีคุณสมบัติบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ เพื่อที่จะทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในด้านของการจัดการศึกษาอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการที่ดีสำหรับเด็กเล็กเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมและมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานที่ ที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้แก่เด็กเล็ก ดังนั้นการก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารสถานที่และการจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกอาคาร จึงต้องคำนึงถึงความมั่นคงแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสม และปลอดภัยแก่เด็กเล็ก ตลอดจนถึงการส่งเสริมสุขภาพส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจและไว้วางใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะจะส่งผลดีต่อสุขภาพโดยตรง ทั้งในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อและสามารถลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็กรวมถึงฝึกสุขนิสัยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้องซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเล็ก อายุ 2-5 ปี ถือว่าเป็นภารกิจที่มีสำคัญต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูและได้รับการศึกษา การพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา
2. เพื่อพัฒนาให้เด็กเล็ก มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะตามวัยโดยองค์รวม ผ่านการเล่นและการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเล็กสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ
4. เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่มีบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนและสังคมในท้องถิ่น
5. เพื่อส่งเสริมความรักความเอื้ออาทรของสถาบันครอบครัวชุมชนและสังคมท้องถิ่น มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน

ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนกับทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อเป็นการระดมความร่วมมือทั้งทางทรัพยากรและการลงทุนทางสังคมที่มีอยู่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมความพร้อมของเด็กเล็กในการที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมจนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร และหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านอาคารสถานที่
3. ด้านงบประมาณ
4. ด้านบุคลากร

5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ

6. การให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ครอบครัวชุมชน และท้องถิ่นได้

7. การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม

มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการที่จะอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างครอบคลุมกว้างขวางเพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษา และเพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค โดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็ก

3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานทางด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย ระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางปฏิบัติงาน

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. จัดทำแผนงาน ปฏิทินงาน และแนวทางในการปฏิบัติงานตามกำหนดการ

3. ส่งแผนงานและปฏิทินงานให้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด
พิจารณาเห็นชอบ

4. แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ดำเนินการตามแผนงานและปฏิทินงานที่ได้กำหนดไว้

6. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด
หมายเหตุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับรูปแบบและกิจกรรมภายใต้ความ
ร่วมมือได้ตามบริบทของแต่ละท้องถิ่น

สรุปได้ว่า มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแนวทางในการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ รวมถึงให้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริม และพัฒนาให้เด็กปฐมวัย
ภายในท้องถิ่นมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอเทิง จังหวัด เชียงราย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีการจัดการศึกษา
ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่ได้รับ
โอนมาจาก กรมพัฒนาชุมชน สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) และจัดตั้งขึ้นเอง มีการ
จัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รับผิดชอบระดับปฐมวัย อายุ 2-5 ปีเข้ารับ
การศึกษา มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ทั้งสิ้น 26 ศูนย์ สังกัดกอง/ส่วนการศึกษาศาสนาและ
วัฒนธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีทั้งสิ้น 12 แห่ง
แบ่งเป็นเทศบาล 6 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด
ดังนี้

1. เทศบาลเวียงเทิง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเวียงเทิง

2. เทศบาลตำบลจ้าว

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจ้าว

3. เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน

4. เทศบาลตำบลสันทรายงาม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันทรายงาม

5. เทศบาลตำบลหงาว

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหงาว

6. เทศบาลตำบลบ้านปล้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลบ้านปล้อง

7. องค์การบริหารส่วนตำบลต๋ำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ทั้งหมด 11 ศูนย์ ดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลต๋ำ
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านรักแผ่นดิน
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่มโพธิ์ไทย
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่มโพธิ์ทอง
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กราษฎร์รักดี
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กราษฎร์รักษา
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแผ่นดินทอง
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขุนต้า
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านขุนห้วยไคร้
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพิทักษ์ไทย
11. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเล่าตาขาว

8. องค์การบริหารส่วนตำบลปล้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปล้อง

9. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลอย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแม่ลอย

10. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง (เทิง)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ทั้งหมด 5 ศูนย์ ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใหม่ริมอิง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้วยหลวง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุ่งไผ่
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใหม่
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้วยไคร้

11. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรด

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองแรด

12. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลศรีดอนไชย

สรุปได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทิงมีการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบภารกิจด้านการดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถให้บริการตอบสนองของชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอายุ 2-5 ขวบเพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุไรวรรณ รุ่งสิริพิพัฒน์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านผาหมี่ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านสภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การบริหารงบประมาณ บริหารงาน งานบุคคล การบริหาร การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านบุคลากร สาเหตุที่ไม่เข้าร่วมนั้นเพราะขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมด้านแนวทางมีดังนี้ ด้านบุคลากร มีจัดกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ จัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหางบประมาณสนับสนุนจากภายนอกเพื่อมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสวยงาม จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการเลี้ยงดู ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านอาสาสมัคร ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและในด้านการเลี้ยงดู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามอาชีพ

โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ โดยรวมแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พวงผกา ยาศิ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตู่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จากผลวิจัยปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมเป็นกรรมการเพื่อร่วมกันประชุมร่วมตรวจสอบในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกันมากขึ้น ควรให้บุคลากรที่มีความรู้เรื่องสุขภาพร่วมตรวจสอบสุขภาพของครูและเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบทรัพย์สินและช่วยกันดูแลทรัพย์สินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปิโยรส ใจเอื้อ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยางตาล อำเภอวังทอง จังหวัดแพร่ จากการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาและอุปสรรค ของการพัฒนาคุณภาพอยู่ในด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) ข้อเสนอแนะ ควรที่จะส่งเสริมให้มีการสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้รวมกันเป็นที่เดียว ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม

ทองลักษณ์ ทัดทา (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1. สภาพในปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ส่วนการวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 2. ปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนการวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 3. แนวทางการบริหารจัดการสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป มีดังนี้ 1) มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนการใช้จ่าย งบประมาณ รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ 3.2 ด้านบุคลากร มีดังนี้ 1) มี

การจัดทำแผนงานบุคลากร 2) การสรรหาบรรจุ และแต่งตั้งต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม 3.3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย มีดังนี้ 1) ส่งเสริมการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด 2) จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีมุม การเรียนรู้ วัสดุ สื่อการสอนเพียงพอเหมาะสม 3.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร มีดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีการติดตามแผน และ ประเมินผล 3.5 ด้านการมีส่วนร่วมและ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีดังนี้ 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยมีตัวแทน ชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าเข้าร่วมเป็นกรรมการ 2) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อปรึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโครงการพัฒนาต่าง ๆ

ศิริบงกช เจริญทอง (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า 1. ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน อยู่ในลำดับสุดท้าย 2. ปัญหาอุปสรรค มีปัญหาและอุปสรรคคือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และยังพบปัญหาด้านบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยส่วนใหญ่คุณวุฒิไม่ตรงกับลักษณะงานที่ได้รับผิดชอบ และอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าด้านอื่น ๆ แนวทางการแก้ไขปัญหา พบว่า ควรกระตุ้นให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความสำคัญ ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการ คือ ร่วมรับรู้ ร่วมทำ และร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ

กมลลักษณ์ หน่อคำ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า 1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 3 แห่ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สอดคล้องกับหลักกระบวนการบริหาร POSDCORB คือ 1) มีการวางแผน 2) มีการจัดองค์กร 3) มีการบริหารงานและพัฒนาบุคลากร 4) มีการอำนวยการและ

การนิเทศ 5) มีการให้ความร่วมมือประสานงานภายในองค์กร 6) มีการรายงานผลปฏิบัติงาน
7) งบประมาณ แต่ยังคงขาดขั้นตอนในรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแบบ
ลายลักษณ์อักษร

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำรายงานผลการ
ดำเนินงานประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน
พัฒนาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจนในปีต่อไป มีการติดตามและ
ประเมินผล และจัดกิจกรรมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ

เกษร วรณารักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาการ
พบว่าชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
ด้านบุคลากร และด้านบริหารจัดการ

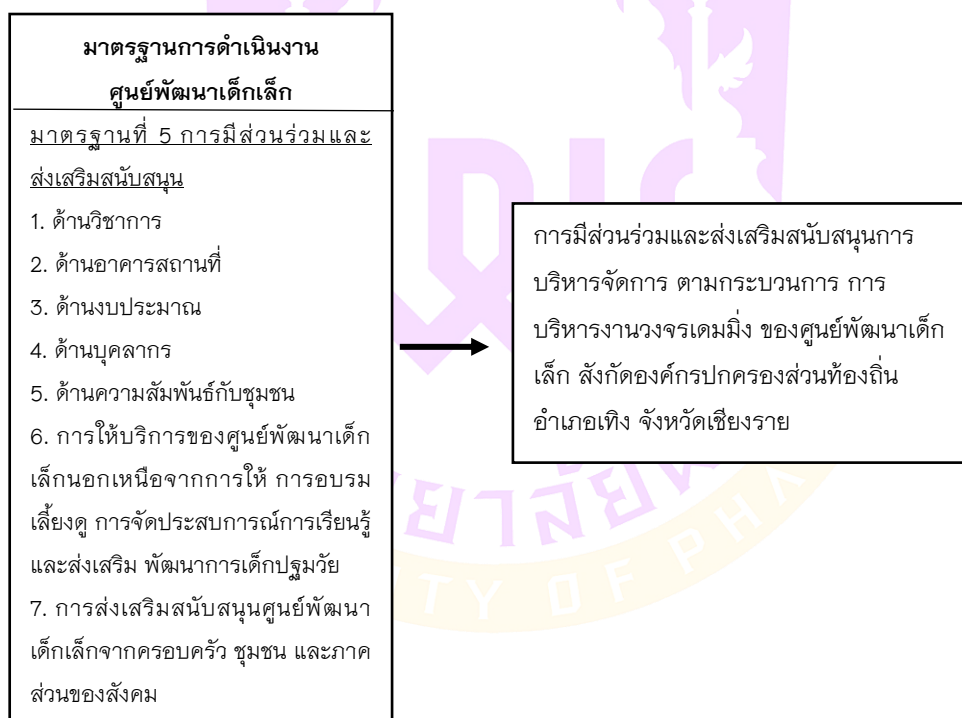
ศุภกิจ เชื้อเมืองพาน (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล
ตำบลป่าแฝก อำเภอใจ จังหวัดพะเยา พบว่า 1. สภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1)
ในด้านบุคลากร 2) ในด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 3) ในด้านบริหารจัดการ 4) ใน
ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 5) ในด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจาก
ทุกภาคส่วน 2. ผู้ปกครองมีความต้องการต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวม
ทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ปัญหาจากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า 1) ขาด
กระบวนการวางแผน ในระดับผู้บริหารสภาเทศบาล นักวิชาการศึกษา กำหนด/ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเพื่อเสนอปัญหาพร้อมกัน 2) ผู้บริหารสภาเทศบาลไม่ให้ความสนใจ ไม่มี
การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4. แนวทางแก้ไข 1) ควรจัดให้มีการสัมมนา ด้านการ
วางแผน ในเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมให้มากขึ้น 2) ผู้บริหารสภาเทศบาลควรจะออกพบปะ
คนในชุมชน เพื่อจะได้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 3) ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย
เพื่อที่จะให้ผู้ปกครองประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศิรินาถ บุญสง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า
1) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
โนนสว่าง ของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และ
ทั้ง 4 ด้าน ก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยสามารถเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการอาคารสถานที่

สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยตามลำดับ 2) เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองพบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้าน วิชาการ และด้านกิจกรรมตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่ 1 ด้านบุคลากรและการ บริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจาก มาตรฐานการ ดำเนินงาน มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน (มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จาก การศึกษาข้างต้นผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพ 1 ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการทำวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน
การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงเพื่อศึกษาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

1. ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 220 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี อบต., รองนายกเทศมนตรี,อบต.)	36	12
2	ผู้บริหาร (ปลัด, รองปลัด)	24	12
3	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	12	12
4	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	26	26
5	ครู	96	52
6	ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	26	26
รวม		220	140

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรมุ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended question) สอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตาม

กระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยมีขั้นตอนดำเนินงานวิจัยดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากตำรา เอกสาร แนวคิดทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างร่างแบบสอบถามให้เหมาะสมครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำร่างแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย และด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นผู้ประเมิน คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence; IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ได้ประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ที่ 0.67 ซึ่งผลที่ได้คือข้อคำถามอยู่ในเกณฑ์ที่มีความตรงกับเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.6 ทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่ประชากรภายในพื้นที่ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นแอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1984) ค่าเหมาะสมควรมากกว่า 0.7 ค่าความเชื่อมั่นที่ได้คือ 0.97

2.7 ยืนยันแบบจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

2.8 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ประสานขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขออนุญาตเข้าถึงนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นัดหมายประชากร และอธิบายวิธีการระดมการ วัตถุประสงค์การวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ

3. แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความเรียบร้อย สมบูรณ์ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยใช้เกณฑ์ตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) คือ

4.51–5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับ มาก

2.51–3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับ น้อย

1.00 –1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended question) สอบถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิง รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 140 คน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 ฉบับ และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 3 ตอน ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ใน 4 ด้าน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม(Action)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$(\bar{X})$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 140 คน ซึ่งเป็น ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 140)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	46	32.9
หญิง	94	67.1
รวม	140	100.0
อายุ		
31-40 ปี	36	25.7
41-50 ปี	90	64.3
51-60 ปี	8	5.7
มากกว่า 60 ปี	6	4.3
รวม	140	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	12.1
ปริญญาตรี	89	63.6
ปริญญาโท	34	24.3
รวม	140	100.0
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารท้องถิ่น	12	8.6
ผู้บริหาร (ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)	12	8.6
ผู้อำนวยการกองการศึกษา	12	8.6
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	26	18.6
ครู	52	37.1

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประธานคณะกรรมการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	26	18.6
รวม	140	100.0
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	8	5.7
6-10 ปี	33	23.6
11-20 ปี	60	42.9
มากกว่า 20 ปี	39	27.9
รวม	140	100.0

จากตาราง 2 สรุปได้ว่าพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 140 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 รองลงมาคือเพศชายจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 41-50 ปีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาคือ อายุ 51-60 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และน้อยที่สุดคือ อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ จบในระดับปริญญาตรี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และน้อยที่สุดคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ครู จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมาคือ ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ผู้บริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-20 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ มากกว่า 20 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26 และน้อยที่สุดคือน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัด เชียงราย ด้านการวางแผน (Plan)

ด้านการวางแผน (Plan)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านวิชาการ				
1.ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนสามปี การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการและ กิจกรรมพัฒนาต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.63	4.85	มากที่สุด	1
ด้านอาคารสถานที่				
2.ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการเพื่อต่อ เต็มอาคารและการบริหารอาคารสถานที่เพื่อให้ เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	4.50	5.02	มาก	3
ด้านงบประมาณ				
3.ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาเสนอแผนงาน/ โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและ พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.43	4.97	มาก	5
ด้านบุคลากร				
4.ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง คัดเลือก จัดสรร บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.40	4.92	มาก	6

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านการวางแผน (Plan)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน				
5.ท่านมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและรูปแบบการเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ	4.62	4.87	มากที่สุด	2
ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
6.ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการให้บริการในรูปแบบอื่นๆแก่ครอบครัวชุมชน และท้องถิ่น เช่น ด้านวิชาการสารสนเทศและเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชน รวมถึงการให้บริการสาธารณะ	4.49	5.02	มาก	4
ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม				
7.ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อขอรับการสนับสนุน จากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม เช่น การสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน การบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรม การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อใช้ในงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.39	4.90	มาก	7
รวม	4.59	3.32	มากที่สุด	

จากตาราง 3 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการวางแผน (Plan) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่ได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านวิชาการ ($\bar{X}=4.63$)รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=4.62$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=4.50$) ด้านการให้บริการของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=4.49$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X}=4.43$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=4.40$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม ($\bar{X}=4.39$)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเต็มมิ่งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านวิชาการ				
8. ท่านส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินการตามหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โครงการและกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สู่การปฏิบัติ	4.41	4.94	มาก	7
ด้านอาคารสถานที่				
9. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร	4.49	5.02	มาก	4
ด้านงบประมาณ				
10. ท่านส่งเสริมและสนับสนุน การระดมทรัพยากรและสนับสนุนการดำเนินการในด้านต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	5.00	มาก	6
ด้านบุคลากร				
11. ท่านส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีบุคลากรทางการศึกษา ครู ครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงจัดการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรทางการศึกษา ครูและครูผู้ดูแลเด็ก	4.47	5.01	มาก	5

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน				
12. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ	4.63	4.85	มากที่สุด	1
ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
13. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการ จัดทำแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น	4.58	4.96	มากที่สุด	3
การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากภาคส่วนของสังคม				
14. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการ กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขอรับการสนับสนุน จากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม	4.61	4.90	มากที่สุด	2
รวม	4.52	2.95	มากที่สุด	

จากตาราง 4 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตาม กระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่ได้มีส่วนร่วมและ ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของ สังคม ($\bar{X} = 4.61$) ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.58$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.47$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.46$) และน้อยที่สุดคือ ด้าน วิชาการ ($\bar{X} = 4.41$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริม
สนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัด
เชียงราย ด้านการตรวจสอบ (Check)

ด้านการตรวจสอบ (Check)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านวิชาการ				
15. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการนำหลัก สูตร สถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โครงการและกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.54	5.01	มากที่สุด	2
ด้านอาคารสถานที่				
16. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการในการก่อสร้างอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร เพื่อความเรียบร้อยและมีความพร้อมในการใช้งาน	4.45	4.99	มาก	4
ด้านงบประมาณ				
17. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทรัพยากร ที่ได้จากการระดมทุนขอรับการสนับสนุนจากผู้ปกครองชุมชน และภาคส่วนของสังคม	4.49	5.02	มาก	3
ด้านบุคลากร				
18. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินศักยภาพการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา ครูและครูผู้ดูแลเด็ก ในด้านต่างๆ	4.41	4.94	มาก	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการตรวจสอบ (Check)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน				
19. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ	4.61	4.89	มากที่สุด	1
ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
20. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ และการให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ชุมชนและท้องถิ่น	4.32	4.69	มาก	6
การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
จากภาคส่วนของสังคม				
21. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประสิทธิผลที่ได้จากการขอรับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม	4.45	4.99	มาก	4
รวม	4.46	3.21	มาก	

จากตาราง 5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการตรวจสอบ (Check) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.54$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.45$) และด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม ($\bar{X} = 4.45$) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.41$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเต็มมิ่ง ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action)

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่าง เหมาะสม (Action)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านวิชาการ				
22. ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามาจาก การใช้แผนสามปีแผนปฏิบัติการ หลักสูตร สถานศึกษา โครงการและกิจกรรมพัฒนา ต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป	4.48	5.01	มาก	5
ด้านอาคารสถานที่				
23. ท่านมีส่วนร่วมในกระบวนการควบคุมการ ใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและ ภายนอกอาคาร	4.47	5.01	มาก	6
ด้านงบประมาณ				
24. ท่านมีส่วนร่วมในการเพิ่มหรือลด งบประมาณ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการ บริหารจัดการงบประมาณกับคุณภาพที่ได้รับ	4.82	5.02	มากที่สุด	1
ด้านบุคลากร				
25. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการนำ ศักยภาพบุคลากร ครูและครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนำ ความรู้มาพัฒนาศูนย์ฯ ในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม และสามารถต่อยอดความรู้ต่อไปได้ในอนาคต	4.43	4.97	มาก	7
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน				
26. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ กับชุมชน ที่จะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน เพื่อการดำเนินงาน ร่วมกันในอนาคต	4.51	5.02	มากที่สุด	4

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่าง เหมาะสม (Action)	(n = 140)		แปลผล	อันดับที่
	($\bar{X}$)	S.D.		
ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
27. ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพ แหล่งเรียนรู้และการให้บริการด้านอื่นๆ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของ ชุมชนและท้องถิ่น	4.54	5.00	มากที่สุด	3
ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
27. ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพ แหล่งเรียนรู้และการให้บริการด้านอื่นๆ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของ ชุมชนและท้องถิ่น	4.54	5.00	มากที่สุด	3
รวม	4.54	5.31	มากที่สุด	

จากตาราง 6 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่ได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากภาคส่วนของสังคม ($\bar{X} = 4.59$) ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.54$) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 4.51$) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.48$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.47$) และน้อยที่สุดคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การบริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)	(N = 140)		แปลผล	อันดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.		
1	ด้านการวางแผน (Plan)	4.59	3.32	มากที่สุด	1
2	ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)	4.52	2.95	มากที่สุด	3
3	ด้านการตรวจสอบ (Check)	4.46	3.21	มาก	4
4	ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม(Action)	4.54	5.31	มากที่สุด	2

จากตาราง 7 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านที่มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) ($\bar{X} = 4.54$) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ($\bar{X} = 4.52$) และน้อยที่สุดคือด้านการตรวจสอบ (Check) ($\bar{X} = 4.46$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษานำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านการวางแผน (Plan)

ด้านอาคารสถานที่

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กที่เพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย เช่น วันปฐมนิเทศเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ คือ ครูและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมปรับปรุง ต่อเติม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประธานกลุ่มผู้ปกครอง หัวหน้าชุมชนในพื้นที่ ร่วมกันวางแผนในการของบประมาณเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือด้านการก่อสร้างอาคารสถานที่เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)

ด้านวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรค คือ ผู้ปกครอง บางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะมองว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดการดูแลทุกอย่าง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดการประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจถึงบทบาทการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต้องทำร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

ด้านการตรวจสอบ (Check)

ไม่มี

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action)

ด้านงบประมาณ

ปัญหา/อุปสรรค คือ งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆที่ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม มีอยู่จำกัดหรือไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้กิจกรรมที่มีความร่วมมือกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน จัดไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดให้มีการระดมทุนเพื่อเป็นกองกลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยขอรับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคส่วนอื่น ๆ ในรูปแบบของการจัดผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัญหา/อุปสรรค คือ ชุมชนห่างไกลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมไม่บ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ คือ เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม จากการทำให้ผู้ปกครองมาทำกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปจัดกิจกรรมในชุมชน โดยอาจทำในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่

ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ที่มีจำนวนจำกัด ในการให้ความรู้และสารสนเทศหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเด็กปฐมวัย ให้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการค้นคว้า ศึกษา ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ คือ ขอความร่วมมือจากชุมชน ในการใช้สถานที่ของชุมชนหรือองค์กรภาครัฐ เช่น สถานีอนามัย ศาลาอเนกประสงค์หมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นสถานที่ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเด็กปฐมวัยสู่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม

ปัญหา/อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้หรือปราชญ์ชาวบ้านสำหรับถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ คือ ให้เด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา หรือประเพณีพื้นบ้าน โดยให้ผู้ปกครองร่วมกับผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 140 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 140 ฉบับ คิดเป็น 100% เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended question) สอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage) แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแบบสอบถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ โดยเนื้อหา

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมาคือเพศชาย มีช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่คือระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งครูเป็นส่วนใหญ่ ประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปี

2. การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

2.1 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการวางแผน (Plan) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านวิชาการ รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม

2.2 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม และน้อยที่สุดคือ ด้านวิชาการ

2.3 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการตรวจสอบ (Check) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือด้านวิชาการ และน้อยที่สุดคือ ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม และน้อยที่สุดคือด้านบุคลากร

2.5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านที่มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) และน้อยที่สุดคือด้านการตรวจสอบ (Check) ตามลำดับ

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านการวางแผน (Plan)

ด้านอาคารสถานที่

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กที่เพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย เช่น วันปฐมนิเทศเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ คือ ครูและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมปรับปรุง ต่อเติม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชานกลุ่มผู้ปกครอง หัวหน้าชุมชนในพื้นที่ ร่วมกันวางแผนในการของบประมาณเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือด้านการก่อสร้างอาคารสถานที่เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)

ด้านวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรค คือ ผู้ปกครอง บางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ดำเนินกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะมองว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดการดูแลทุกอย่าง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดการประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจถึงบทบาท
การปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต้องทำร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

ด้านการตรวจสอบ (Check)

ไม่มี

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action)

ด้านงบประมาณ

ปัญหา/อุปสรรค คือ งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆที่ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามี
ส่วนร่วม มีอยู่จำกัดหรือไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้กิจกรรมที่มีความ
ร่วมมือกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน จัดไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดให้มีการระดมทุนเพื่อเป็นกองกลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดย
ขอรับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคส่วนอื่น ๆ ในรูปแบบของการจัด
ผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัญหา/อุปสรรค คือ ชุมชนห่างไกลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้การทำกิจกรรม
ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมไม่บ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ คือ เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม จากการทำให้ผู้ปกครองมาทำกิจกรรมที่
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปจัดกิจกรรมในชุมชน โดยอาจทำในรูปแบบศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่

ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ที่มีจำนวนจำกัด ในการให้ความรู้และสารสนเทศ
หรือเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเด็กปฐมวัย ให้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการค้นคว้า ศึกษา ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ คือ ขอความร่วมมือจากชุมชน ในการใช้สถานที่ของชุมชนหรือองค์กร
ภาครัฐ เช่น สถานีอนามัย ศาลาอเนกประสงค์หมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นสถานที่ใน
การเผยแพร่ความรู้เรื่องเด็กปฐมวัยสู่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม

ปัญหา/อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้หรือปราชญ์ชาวบ้านสำหรับถ่ายทอดภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ คือ ให้เด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่นแห่เทียนเข้าพรรษา หรือ ประเพณีพื้นบ้าน โดยให้ผู้ปกครองร่วมกับผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงาน วงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปราย ดังนี้

ด้านการวางแผน (Plan) จากการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการ เนื่องด้วย ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนสามปี การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการและกิจกรรมพัฒนา ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งล้วนมาจากการมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำความต้องการ จากผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งมีการบูรณาการการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กให้เข้ากับบริบท ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึง บทบาทของชุมชนในการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ผู้ปกครอง ครอบครัวชุมชน ต้องเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันจัดทำหลักสูตรและติดตามการจัดการเรียนการสอนของ สถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนกิจการการศึกษา สอดคล้องกับ พิศาล ศรีเมือง (2558, หน้า 52) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจำ ป่าหวาย จังหวัดพะเยา ได้ศึกษาพบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ความต้องการของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผน มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา โครงการพัฒนาต่างๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการติดตามการวาง แผนการจัดการด้านต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับ จิราณิลย์ คำดอน (2553) ได้ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลสบง ตำบลสบง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ได้ศึกษาพบว่าทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มิใช่เพียงแต่การให้ ประชาชน ชุมชน เข้ามาสนับสนุนด้านทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่รัฐต้องการเท่านั้น แต่ ยังหมายรวมถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทั้งในฐานะของผู้ตัดสินใจและผู้ดำเนินการในการ จัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับภาคประชาชนด้วย และกำหนดไว้ในกฎหมายและแนวนโยบาย แห่งรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งนั้นย่อมเป็นการแสดงถึง

เจตนาของรัฐบาลที่จะผลักดันให้การจัดการศึกษาทุกระดับเป็นการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) จากการศึกษา การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเต็มมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เนื่องจาก มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ทั้งกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กและ กิจกรรมที่เป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฐวุฒิ หลวงธิดา (2549, หน้า 66) พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเสียสละเวลาให้กับโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษา และสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สอดคล้องกับ เกษร วรรณารักษ์ (2555, หน้า 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่มจังหวัดลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้วยชุมชนให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดขึ้น เช่น วันเด็ก สงกราน้ำพระธาตุ สลากภัตตร วันแม่ ฯลฯ สอดคล้องกับ ศิริศิลป์ บุตรจันทร์ (2554, หน้า 158) ได้ทำการวิจัยเรื่องการค้าดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเป้า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอยู่เป็นประจำ เป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในระดับมากที่สุด

ด้านการตรวจสอบ (Check) จากการศึกษา การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเต็มมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เนื่องจาก มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการค้าดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมด้านต่างๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษณา สวัสดิ์ชัย (2551, หน้า 63) ได้กล่าวว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดต่อสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้นภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเสียสละเวลาในการประสานงานเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับ จินตนา สุขจรรย์ (2549, หน้า 48-49) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการดำเนินงานรวม

พลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรของเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาชุมชน ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบโครงการ

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) จากการศึกษา การมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านงบประมาณ เนื่องจากด้วยทุกส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบการดำเนินงานด้านงบประมาณได้ ซึ่งการดำเนินงานด้านงบประมาณต้องมีการจัดทำเอกสารหลักฐานด้านงบประมาณ มีการตรวจสอบจากหลายส่วนที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการใช้งบประมาณตามแผนที่มีการจัดทำไว้ หรือมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดงบประมาณ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการบริหารจัดการงบประมาณกับคุณภาพที่ได้รับ หากตรวจสอบพบปัญหาในด้านต่างๆควรดำเนินการแก้ไขโดยให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมรับฟังวางแผน และมีแนวทางดำเนินการที่จะแก้ไขร่วมกัน คล้ายกับของอุทุมพร ยะพิพะ (2555 : 190-192) ได้ ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอ แม่สาย จังหวัดเชียงราย ควรพัฒนามาตรฐานที่พบปัญหาการดำเนินงานจากปัญหามากไปหาน้อย โดยทุกมาตรฐานจะดำเนินงานโดยใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA และเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงพัฒนาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านการวางแผน (Plan)

ด้านอาคารสถานที่

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กที่เพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย เช่น วันปฐมนิเทศเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ คือ ครูและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมปรับปรุง ต่อเติม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประธานกลุ่มผู้ปกครอง หัวหน้าชุมชนในพื้นที่ ร่วมกันวางแผนในการของบประมาณเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือด้านการก่อสร้างอาคารสถานที่เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)

ด้านวิชาการ

ปัญหา/อุปสรรค คือ ผู้ปกครอง บางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดำเนินกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะมองว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดการดูแลทุกอย่าง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดการประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจถึงบทบาท การปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต้องทำร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

ด้านการตรวจสอบ (Check)

ไม่มี

ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action)

ด้านงบประมาณ

ปัญหา/อุปสรรค คือ งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามา มีส่วนร่วม มีอยู่จำกัดหรือไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้กิจกรรมที่มีความ ร่วมมือกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน จัดไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ คือ จัดให้มีการระดมทุนเพื่อเป็นกองกลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดย ขอรับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคส่วนอื่น ๆ ในรูปแบบของการจัด ผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัญหา/อุปสรรค คือ ชุมชนห่างไกลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้การทำกิจกรรม ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมไม่บ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ คือ เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม จากการที่ให้ผู้ปกครองมาทำกิจกรรมที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปจัดกิจกรรมในชุมชน โดยอาจทำในรูปแบบศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่

ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหา/อุปสรรค คือ อาคารสถานที่ที่มีจำนวนจำกัด ในการให้ความรู้และสารสนเทศ หรือเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเด็กปฐมวัย ให้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการค้นคว้า ศึกษา ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ คือ ขอความร่วมมือจากชุมชน ในการใช้สถานที่ของชุมชนหรือองค์กร ภาครัฐ เช่น สถานีอนามัย ศาลาอเนกประสงค์หมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นสถานที่ใน การเผยแพร่ความรู้เรื่องเด็กปฐมวัยสู่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคส่วนของสังคม

ปัญหา/อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้หรือปราชญ์ชาวบ้านสำหรับถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ คือ ให้เด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา หรือ ประเพณีพื้นบ้าน โดยให้ผู้ปกครองร่วมกับผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผน (Plan) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆด้าน มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) การปฏิบัติต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ร่วมกัน

3. ด้านการตรวจสอบ (Check) การปฏิบัติกิจกรรมทุกอย่างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องสามารถตรวจสอบได้ทุกด้านเช่น คุณภาพทางวิชาการ คุณภาพของบุคลากรและการใช้จ่ายด้านงบประมาณ เป็นต้น

4. ด้านการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Action) การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันในการบริหารจัดการทั้งในส่วนของต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องร่วมกันแก้ไขปัญหา หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทุกด้านเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาประสิทธิผลของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการคุณภาพ PDCA ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กฤษณา สวัสดิ์ชัย. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลต้นธง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม.,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กมลลักษณ์ หน่อคำ. (2556). แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
วิทยานิพนธ์ ปร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยหรือการพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครอง
ส่วนท้องถิ่น.
- เกษร วรรณารักษ์. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- จินตนา ทองรอด. (2529). การเข้ามีส่วนร่วมในโครงการขุดหาน้ำฝนในเขตเกษตรล้ำ
หลังของชาวบ้าน:ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหนองเสา หมู่ 6 ตำบลแม่เปา
กิ่งอำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินตนา สุขจามันท์. (2549). การศึกษาและการพัฒนาชนบท. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จิราณิษฐ์ คำดอน. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
เทศบาลสบบงตำบลสบบง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ณัฐรุณี หลวงธิดา. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้าน
โป่งแดงอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ. ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- ทศพล กฤตยพิสิฐ. (2538). การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตหนองจอกที่มีต่อ
โครงการกิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง "บรม" และ "บวร" เพื่อสร้างสรรค์
อุดมการณ์แผ่นดิน ธรรมแผ่นดินทองหนองจอก. วิทยานิพนธ์ สส.ม.,

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ทรงศักดิ์ มีชัย. (2544). **กระบวนการมีส่วนร่วมในชมรมผู้สูงอายุบ้านป่าขาม อำเภอปาย**

จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ทองลักษณ์ ทัดทา. (2558). **แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร**

ปกครองสวนทองถิ่น จังหวัดขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 35, (85-95).

ธงชัย สันติวงษ์. (2536). **หลักการบริหาร คิดและทำอย่างผู้จัดการใหญ่.** กรุงเทพมหานคร:

บริษัทเอเซียเพรส จำกัด.

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของ**

โรงเรียน ในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศรีสุริยราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประชุม รอดประเสริฐ. (2529). **การบริหารโครงการ.** กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.

ปิโยรส ใจเอื้อ. (2558). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร**

บริหารส่วนตำบลแม่ยางตาล อำเภอร่องวางจังหวัดแพร่. การศึกษาค้นคว้า

ด้วยตนเอง ร.ป.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

พวงผกา ยาดี. (2559). **การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**

องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. การค้นคว้าด้วย

ตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

พิศาล ศรีเมือง. (2558). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร**

บริหารส่วนตำบลจำปาหวาย จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม.,

มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ. (2551). **นโยบายสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี: กระบวนการพัฒนา**

อย่างมีส่วนร่วม (Healthy Public Health Policy and Participatory Process).

กรุงเทพฯ: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.

รุจี จารุภาชน์. (2540). **การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลในการปฏิบัติงาน**

ขององค์กรบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเลย. ขอนแก่น:

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2546). **การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทร์เพช.

ศิรินาถ บุญส่ง. (2554). **ศึกษาศาสตร์มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอภูซำบั้ง จังหวัดอุบลราชธานี.**

สารนิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.

ศิริบงกช เจริญทอง. (2557). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัด**

กาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.

ศุภกิจ เขื่อนเมืองพาน. (2555). **การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลป่าแฝก อำเภอใจ**

จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

ศิริศิลป์ บุตรจันทร์. (2554). **การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลป่า**

อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม., มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี,

อุบลราชธานี.

สมยศ นาดีกร. (2545). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

สมคิด บางโม. (2538). **หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิทย์พัฒน์.**

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในเขตพื้นที่**

การศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

อุทุมพร ะพิพะ. (2555). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด**

เทศบาลตำบล แม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์

ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

อุไรวรรณ รุ่งสิริพัฒน์. (2559). **แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ**

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านผาหมี่ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. การศึกษาค้นคว้า

ด้วยตนเอง, ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.

อรพินท์ สพิโชคชัย. (2551). **หลักสำคัญในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม**

Participatory governance Principle การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วน

ร่วม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและพัฒนาคุณภาพ สำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

Barnard. (2009). **Management.** Retrieved October 21, 2018, from

<https://study.com/academy/lesson/Chester-Barnards-management-theory-lesson-quiz.html>.

Carlisle, H. M. (1976). **Management Concepts and Situation**. USA: Science Research.

Cohen, John M. and Uphoff, Norman T. (1977). **Rural Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation**. In **Rural Development Monograph No.2 The Rural Development Committee Center for International Studies**. USA: Cornell University.

Conbach, L. Joseph. (1984). **Essential of Psychology and Education**. New York: Mc-Graw Hill.

Gulick, Luther and L. Urwick. (1939). Paper on **the Science of Administration**. New York: Institute of Public Administration, Columbia University.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), pp. 607-610.

Likert, R.A. 1932. "Technique for the Measurement of Attitudes," **Arch Psychological**. 25(140), 1 – 55.

Wehrich, H. and Koontz. (1993). **Management: a Global Perspective**. 10th ed. New York: McGraw-Hill, Inc.

Walter A. Shewart. (1980). **Economic Control of Quality of Manufactured Product/50th Anniversary Commemorative Issue**. **American Society for Quality**. New York: D. VAN NOSTRAND COMPANY, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงาน
วงจรมุ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัด
เชียงราย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ระดับ การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค
และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ
การบริหารงานวงจรมุ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง
จังหวัดเชียงราย

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร
จัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรมุ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended question)
ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการ
บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อบุคคลใด
บุคคลหนึ่งหรือต่อองค์กร ซึ่งข้อมูลที่ศึกษาวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวสร้อยทิพย์ คำดี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

4. ตำแหน่ง

ผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้บริหาร

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ครู

ประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

6-10 ปี

11-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การบริหารงานวงจรเดมมิ่ง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ในระดับที่ท่านได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ระดับการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนใน ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนใน ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนใน ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนใน ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนใน ระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างในระดับที่ท่านได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การบริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การวางแผน (Plan)						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โครงการและกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการเพื่อต่อเติมอาคารและการบริหารอาคารสถานที่เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาเสนอแผนงานโครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ฯตามหลักวิชาการ และแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การ บริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง คัดเลือก จัดสรร บุคลากรทางการศึกษา ครู ครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เพียงพอต่อการ พัฒนาผู้เรียน รวมถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร ทางการศึกษา ครูและครูผู้ดูแลเด็ก					
การวางแผน (Plan)						
5	ท่านมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและรูปแบบการเผยแพร่ เพื่อ ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงหน่วยงานอื่นๆ					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการให้บริการในรูปแบบอื่นๆแก่ ครอบครัวชุมชน และท้องถิ่น เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ด้านวิชาการ สารสนเทศและเผยแพร่ความรู้ให้กับ ชุมชน รวมถึงการให้บริการสาธารณะ					
7	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อขอรับการสนับสนุน จาก ครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม เช่น การสนับสนุน วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอน การบริจาคเงินสนับสนุน กิจกรรม การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อใช้ในงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
การปฏิบัติตามแผน (Do)						
8	ท่านส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินการตามหลักสูตร สถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กโครงการและกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สู่การปฏิบัติ					
9	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร					
10	ท่านส่งเสริมและสนับสนุน การระดมทรัพยากรและสนับสนุน การดำเนินการในด้านต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การ บริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ท่านส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีบุคลากรทางการศึกษา ครู ผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงจัดการ อบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรทางการศึกษา ครูและ ครู ผู้ดูแลเด็ก					
12	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้าน ต่างๆ					
13	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการจัดทำแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านอื่นๆ แก่ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น					
14	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เพื่อขอรับการสนับสนุน จากครอบครัว ชุมชน และภาค ส่วนของสังคม					
การตรวจสอบ (Check)						
15	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการนำหลักสูตร สถานศึกษาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กโครงการและกิจกรรมพัฒนา ต่างๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
16	อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร เพื่อความเรียบร้อยและมีความพร้อมในการใช้งาน					
17	ขอรับการสนับสนุนจากผู้ปกครองชุมชน และภาคส่วน ของสังคม					
18	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินศักยภาพ การทำงานของบุคลากรทางการศึกษา ครูและครูผู้ดูแล เด็ก ในด้านต่างๆ					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การ บริหารงาน “วงจรเดมมิง” (Demming cycle)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
19	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม การจัด กิจกรรมด้านต่างๆ					
20	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ และการให้บริการด้านอื่นๆ แก่ ชุมชนและท้องถิ่น					
21	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประสิทธิผลที่ได้จาก การขอรับการสนับสนุนด้านต่างๆ จากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม					
การดำเนินการที่เหมาะสม (Action)						
22	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่มาจากการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โครงการและ กิจกรรมพัฒนาต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป					
23	ท่านมีส่วนร่วมในกระบวนการควบคุมการใช้อาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร					
24	ท่านมีส่วนร่วมในการเพิ่มหรือลดงบประมาณ เพื่อให้ เกิดความคุ้มค่าในการบริหารจัดการงบประมาณกับ คุณภาพที่ได้รับ					
25	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการนำศักยภาพ บุคลากร ครูและครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนำความรู้มาพัฒนา ศูนย์ฯ ในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม และสามารถต่อยอด ความรู้ต่อไปได้ในอนาคต					
26	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน ที่ จะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ ชุมชน เพื่อการดำเนินงานร่วมกันในอนาคต					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ การ บริหารงาน “วงจรเดมมิง” (Demming cycle)	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
27	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพแหล่ง เรียนรู้และการให้บริการด้านอื่นๆ เพื่อให้ตอบสนอง ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนและท้องถิ่น					
28	ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ ทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม เพื่อสานการทำงานไปสู่เป้าหมายร่วมกัน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและ
ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมและ
ส่งเสริมสนับสนุนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริบทการทำงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ

ค่า IOC

Notes		
Output Created		15-JUL-2019 23:45:18
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	3
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	All non-missing data are used.
Syntax		DESCRIPTIVES VARIABLES=P1 P2 P3 P4 P5 P6 P7 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
Resources	Processor Time	00:00:00.00
	Elapsed Time	00:00:00.01

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	0	1	.67	.577
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
แบบสอบถาม	3	1	1	1.00	.000
Valid N (listwise)	3				

ค่า Try out

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	<u>Excluded^a</u>	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.195	.097	26

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สร้อยทิพย์ คำดี
วัน เดือน ปี เกิด	4 มกราคม 2535
สถานที่เกิด	พะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2558 ค.บ. (สังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	46 หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา 56110
ผลงานตีพิมพ์	สร้อยทิพย์ คำดี และธารารัตน์ มาลัยเถาว์ (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562). การมีส่วนร่วมและส่งเสริมการบริการจัดการตามกระบวนการการบริหารวงจรเดมมิงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. ในการประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 5 (หน้า 301 – 315). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

